

Saksprotokoll i Utvalg for strategi og drift - 18.06.2020

Behandling:

Orientering om historikken rundt saken med vannavgift og Grøntvedt Pelagic, ved leder Bjørnar Grøntvedt.

Møte ble lukket under drøfting og behandling av saken. Møte ble åpnet igjen før votering og vedtak ble gjennomført.

Ogne Undertun (AP) fremmet følgende forslag til innstilling:

Gebyr vann og avløp, og selvkost: Vi anser det som en rettighet for kommunens innbyggere og næringsliv å ha tillit til at regelverk for kommunens avgifter baserer seg på faktiske og etterprøvbare forhold. Dette gjelder særlig på områder med sterk nasjonal styring gjennom lover og forskrifter.

Vann er et slikt område.

Vi ser over tid at vannavgiften har steget langt mere en regulær kostnadsvekst, prisvekst siste 10 år ser ut til å være langt over 100 %. Kanskje nærmere 200 %.

Vi ser også at næringsliv tar til ordet for at det ligger liten forutsigbarhet i denne delen av deres rammebetingelser for å drive næring i kommunen.

Grøntvedt Pelagic har en gammel sak med Ørland kommune, som «Nye Ørland kommune» har arvet. Vi ser også at Mowi Fishfeed på Valsneset blir påført en kostnadsvekst på 40 % fra 2019 til 2020.

Vi er usikre på hvor riktig kommunens gebyrnivå er og det har også oppstått usikkerhet knyttet til den informasjon man har fått og får fra kommunens administrasjon.

Dette gjelder kanskje særlig tidligere saksbehandling i Ørland kommune..

Vi startet 2020 med å få informasjon om at saken med Grøntvedt Pelagic var en opplagt sak, men egne undersøkelser og rådmannens siste saksfremlegg til Hovedutvalg strategi og drift viser at saken ikke er helt ukomplisert.

Vi foreslår derfor at det foretas en fullstendig revisjon av vannkapittelet i kommunen de siste 10 år med tanke på kostnadsnivå og investeringer. Vi ser mange andre kommuner i Norge som har gjort det samme og vi finner det naturlig at også Ørland kommune gjør dette. En vil da sikre at kommunens vanngebyr er basert på relevant investering og drift, og at man kan sette en selvkost som gir tillit hos kommunens interessenter.

Vi ber om at rådmannen henter inn tilbud fra tre større og anerkjente revisjonsfirmaer, det er ønskelig med erfaring fra lignende revisjoner.

1. Rådmannen får fullmakt til å engasjere kompetanse til å foreta en fullstendig revisjon av grunnlaget for kommunens selvkostgrunnlag på vann og avløpsområdet. Målet er å ha et så riktig grunnlag som overhodet mulig når vanngebyrer beregnes der det er samsvar mellom avgiftsnivå og investeringer og drift av kommunens infrastruktur.
2. Grunnlaget for kommunes selvkost og forholdet mellom fast og forbruksdel på gebyr er en del av kommunens årlige vedtak av prispok.
3. Kostnader som følge av revisjonen skal ikke påløpe selvkostgrunnlaget for vann, men dekkes i sin helhet av disposisjonsfond.

Revidert forslag til kommundirektørens punkt 2 i saksframlegget:

Utvalg for strategi og drift ber administrasjonen gjennomføre fremforhandlet avtale.

Arbeidsgruppen legger frem sin innstilling til kommunestyre etter revisjonen.

Utvalget forutsetter at frister for foreldelse blir ivarettatt.

Saken fremmes til kommunestyre 25. juni.

Trond Magnus Brekstad (FRP) fremmet følgende forslag til nytt punkt 1:

Ørland kommune krever utestående beløp innbetalt i sin helhet, og at det avtales en tilbakebetaling dersom det viser seg av avgiften er feil.

Det iverksettes også en revisjon av VAR sektoren i Ørland kommune.

Votering

Forslag fremmet av Ogne Undertun (AP), ble satt opp mot forslag fremmet av Trond Magnus Brekstad (FRP). Forslag fremmet av Ogne Undertun (AP) ble vedtatt mot 1 stemme (FRP).

Votering mellom kommunedirektørens forslag punkt 1 i saksframleggets alternativer for forslag til innstilling, ble satt opp mot revidert forslag punkt 2. Revidert forslag punkt 2 ble vedtatt mot 2 stemmer (FRP og SV).

Vedtak:

Gebyr vann og avløp, og selvkost: Vi anser det som en rettighet for kommunens innbyggere og næringsliv å ha tillit til at regelverk for kommunens avgifter baserer seg på faktiske og etterprøvbare forhold. Dette gjelder særlig på områder med sterk nasjonal styring gjennom lover og forskrifter.

Vann er et slikt område.

Vi ser over tid at vannavgiften har steget langt mere en regulær kostnadsvekst, prisvekst siste 10 år ser ut til å være langt over 100 %. Kanskje nærmere 200 %.

Vi ser også at næringsliv tar til ordet for at det ligger liten forutsigbarhet i denne delen av deres rammebetingelser for å drive næring i kommunen.

Grøntvedt Pelagic har en gammel sak med Ørland kommune, som «Nye Ørland kommune» har arvet. Vi ser også at Mowi Fishfeed på Valsneset blir påført en kostnadsvekst på 40 % fra 2019 til 2020.

Vi er usikre på hvor riktig kommunens gebyrnivå er og det har også oppstått usikkerhet knyttet til den informasjon man har fått og får fra kommunens administrasjon.

Dette gjelder kanskje særlig tidligere saksbehandling i Ørland kommune..

Vi startet 2020 med å få informasjon om at saken med Grøntvedt Pelagic var en opplagt sak, men egne undersøkelser og rådmannens siste saksfremlegg til Hovedutvalg strategi og drift viser at saken ikke er helt ukomplisert.

Vi foreslår derfor at det foretas en fullstendig revisjon av vannkapittelet i kommunen de siste 10 år med tanke på kostnadsnivå og investeringer. Vi ser mange andre kommuner i Norge som har gjort det samme og vi finner det naturlig at også Ørland kommune gjør dette. En vil da sikre at kommunens vanngebyr er basert på relevant investering og drift, og at man kan sette en selvkost som gir tillit hos kommunens interessenter.

Vi ber om at rådmannen henter inn tilbud fra tre større og anerkjente revisjonsfirmaer, det er ønskelig med erfaring fra lignende revisjoner.

1. Rådmannen får fullmakt til å engasjere kompetanse til å foreta en fullstendig revisjon av grunnlaget for kommunens selvkostgrunnlag på vann og avløpsområdet. Målet er å ha et så riktig grunnlag som overhodet mulig når vanngebyrer beregnes der det er samsvar mellom avgiftsnivå og investeringer og drift av kommunens infrastruktur.
2. Grunnlaget for kommunes selvkost og forholdet mellom fast og forbruksdel på gebyr er en del av kommunens årlige vedtak av prisbok.

3. Kostnader som følge av revisjonen skal ikke påløpe selvkostgrunnlaget for vann, men dekkes i sin helhet av disposisjonsfond.

Utvalg for strategi og drift ber administrasjonen gjennomføre fremforhandlet avtale.

Arbeidsgruppen legger frem sin innstilling til kommunestyre etter revisjonen.

Utvalget forutsetter at frister for foreldelse blir ivaretatt.

Saken fremmes til kommunestyre 25. juni.